

Pressemelding, 4. desember 2009

Barents Spektakel / Barentsdagene 2010
Kirkenes: 3.–7. februar 2010

ARCTIC CALLING!
Norges mest grenseoverskridende festival

For mer informasjon og/eller intervjuer med festivalens gjester og arrangører:

Evgenia Egorova, presseansvarlig, Pikene på Broen, evgenia@pikene.no, tlf.: 94 34 67 95

Luba Kuzovnikova, kunstnerisk leder, Pikene på Broen, luba@pikene.no, tlf.: 91 68 17 41

www.barentsspektakel.no / www.barentsdays.no

ARCTIC CALLING! er slogan for Barents Spektakel / Barentsdagene 2010

I 2010 ønsker festivalen å fokusere spesielt på kunnskap og erfaringer fra arktiske områder. Hvordan er det å bo hele året lengst mot nord? Er det utkant eller sentrum? Kan det utvikles samfunn her som gjør områdene mer attraktive for flere å bo i? Hvem er premissleverandører for utviklinga? Vi vil se på hvordan folk/urfolk gjennom generasjoner har tilpasset seg et liv under marginale klimaforhold, som igjen har stor egenverdi og overføringsverdi til det moderne samfunn.

Vi vil se på om grenseoverskridende samarbeide i nord, muligheter for grensekryssing og mobilitet er med på å styrke levedyktige samfunn og endre synet på områdene. Blir befolkningens syn på seg selv og sin egen identitet med dette også gjenstand for endring?

Hvilke potensialer har byer og steder i nord nå når den økonomiske utviklinga ekspanderer her i lys av olje eventyr, klimaendringer og miljøtrusler, mineralleiting og gruvedrift? De nordlige, rurale områdene oppfattes utenfra som en ressursbank, ikke som attraktive bosettingsområder.

Mens arbeidsledigheten stiger raskt sørpå pga finanskrisa, så er det nok av arbeidsplasser enkelte steder i nord. Noen byer og steder fylles opp av brakkerigger med pendlere. En "fly in - fly out" tenking ser ut til å være forhåndsbestemt og levner lite igjen til samfunnsutvikling der ressursene hentes ut. Hva kan vi gjøre med det?

Barents Spektakel 2010 arrangeres for syvende gang. Barentsdagene, produsert av Sør-Varanger kommune på oppdrag fra UD, legges parallelt med Barents Spektakel for tredje gang! Festivalen har utviklet seg til en kulturpolitisk cocktail med samtidskunst, performance, litteratur, teater, film, seminarer og konserter som ingredienser, krydret med aktuelle problemstillinger relatert til Barents- og nordområdene.

Inne og ute, på torget og i svømmebassenget, fra en idrettsarena forvandlet til storscene, til samtidskunststilling i cargo-containerer plassert i gågata. Fra en gigantisk snølabyrint bygd for en utendørsperformance hvor både musikere og publikum leter etter veien, til nedbrente Malmklang som åpner dørene for å vise et nytt teaterstykke, og til flere seminarer med forskere, kunstnere, næringslivsledere og politikere, som får mulighet til å spille strategi-spill! Hold deg oppdatert på innholdet i de ulike prosjektene etter hvert som informasjon legges ut på festivalens hjemmeside www.barentsspektakel.no. Vi ønsker alle hjertelig velkommen til Kirkenes fra 3. - 7. februar 2010!

CUTTING-EDGE ARCTIC

Blant nyskapningene denne gangen er musikkproduksjonen "Cutting-Edge Arctic" som framføres som åpningskonsert - med urstemmer fra hele det arktiske området samlet for første og eneste gang i Kirkenes! Samiske joikere fra Norge og Sverige, strupesangere fra Chukotka, Alaska, Grønland og Canada, sangere fra Nenets og Yakutia! Polarsirkelen binder sammen de ulike sangtradisjoner og unike livsstiler fra Arktis. Om det blir samklang eller kanskje et urstemmekor, - prosjektet sender en sterk og klar beskjed til alle som har økonomiske, politiske eller andre interesser i området: ARCTIC CALLING!

Inga Juuso, Johan Sara Jr., Lars Ånte Kuhmunen, Stepanida Borisova, Olga Letykai Csonka and Zoia Tagryna, Sylvia Cloutier, Stephen Blanchett, Anta Quiste, Tatiana Lar, Kristiina Ilmonen, Håkon Mjåset Johansen, Petter Berndalen med flere. Produsert av Pikene på Broen i samarbeid med Sapmi Music.

ARCTIC NOMADS

Festivalutstillingen "Arctic Nomads" med kunstnerne **Ane Lan** fra Oslo og **Sergey Shutov** fra Moskva, setter søkelys på nomader i dagens Arktis. I Arktis finns det mange nomader – reindriftssamer og sjømenn, gruve- og oljearbeidere, militære og turister, forskere og leger, flykninger og pendlere....

Hvordan kan man få tradisjonelle og moderne nomader til å leve sammen og finne fram til optimale løsninger? Videoinstallasjonen av Sergey Shutov handler om de tusen solene i det episke arktiske rommet.

Nord har tradisjonelt vært ganske maskulint. Kvinnens rolle i nord diskuteres i fotoprojektet av Ane Lan

hvor han iscenesetter seg som kvinne i de nomadiske yrkeskontekstene. Eller kanskje handler det om redefinering av arktis – maskulin vs feminin, senter vs periferi, pendling vs bosetting? Hva og hvem skaper bolyst i nordområdene?

Utstillingen plasseres midt i byen, i to containere. Det kommer mange pendlere til gruvebyen Kirkenes, og det kommer stadig nye containere og brakkerigger hit. Selve utstillingsformen er nomadisk – containere flyttes lett rundt omkring, i Arktis eller i verden forøvrig. Kuratert av Pikene på Broen.

NORD RUTE

Tenk deg en enorm labyrint laget av snø og is omgitt av mange høytalere med scenen i midten. Så starter performansen – og du begynner å gå i labyrinten: du følger reinflyttingen fra vidda til kysten, og hører lyden av snø, vind, rein, joik, osv. Lyden flyter rundt deg 360 grader, så nært at du nesten kan føle hvor myk reinsdyrpelsen er, hvor skarp isen er... Lydopptaket ble gjort under reinflytting fra Karasjok til Porsanger, våren 2009, av lydkunstner og BBC-lydmann **Ross Adams** (UK). Den London-baserte elektronikaduoen **Plaid** har fortolket det hele og komponert et musikkstykk som fremstilles for første gang under Barents Spektakel. "Nord Rute" er en utendørs lydperformance basert på diktet "No. 272", som handler om reinflytting, fra boken "The Sun, My Father" av Nils Aslak Valkeapää. Den anerkjente samiske poeten **Synnøve Persen** opptre med sin poetiske fortolkning som en del av performansen.

TEATER INNE OG UTE

Den anerkjente tyske teatertruppen **Pan.Optikum** åpner festivalen med showet **IL CORSO** under åpen stjernehimmel. 25 skuespillere, akrobater og musikere produserer en surrealistisk verden med opera-stemmer, mekaniske installasjoner styrt av mennesker – midt mellom publikum, med enorme fyrverkeri-scener. Showet er basert på "Spørsmålenes bok" av Pablo Neruda og bruker de filosofiske spørsmålene fra originalen og andre spørsmål som er aktuelle for oss som lever her i nord.

Under festivalen inviterer **Samovarteateret** til en ny forestilling basert på "**Mor Courage og barna hennes**" – et brennaktuelt stykke, knyttet opp mot de politiske og krigsrettede urolighetene som eksisterer i vår internasjonale samtid.

TRANSBORDER CAFÉ

Ett av festivalens viktigste varemerker er Transborder Café, et uformelt konsept som slipper til kunstnere, forfattere, forskere og andre for å belyse aktuelle spørsmål.

Blant gjestene er forfatterne **Torgrim Eggen** (Norge) og **Mikhail Sjsjkin** (Russland) som skal diskutere hvor Norge og Russland går, performance kunstner **Amund S. Sveen** fra Vadsø/ Oslo med et nytt prosjekt **Oil for Art**, osv. En Transborder Café arrangeres i samarbeid med Barentssekretariatet og tar opp Barents-relaterte tema.

På Samefolkets Dag arrangerer vi Transborder Café med tema "Sami me?". Urfolkskulturene er bærekraftige, men trues samtidig av utviklinga i det moderne samfunn. Kunstner **Yvette Brackman** om sitt engasjement i Lovozero, **Espen Sommer Eide** med refleksjoner rundt utdøende språk med Skoltesamisk som eksempel, joiking ved **Berit Alette Mienna** med **Øistein Hansen** på fløyter, m.mer.

Seminarer

Festivalen inviterer til å delta på **KIRKENESKONFERANSEN 2010** (3.–4. feb) med hovedtemaene "politikk - økonomi - energi/Industri - folk til folk".

Seminaret **VISIONARY ARCTIC** (5. feb) er et must, både for de som er interessert i samtidskunst og arkitektur, og for alle som er interessert i arktiske områders rolle som ressursbank med en "fly in – fly out" politikk som resultat. Med journalist **Arne O. Holm**, forsker **Aileen A. Espíritu**, arkitektstudenter fra **NTNU**, arkitektene **Dagur Eggertsson** og **Reiulf Ramstad**, kunstnerne **SpringerParker** og **Tomi Knuutila**, arkitektteamet **NORD**, med flere.

50 urfolkspolitikere fra Barentsregionen (samer fra fire land, nenetsere og vepsere) møtes i Kirkenes på **BARENTS URFOLKSKONGRESS 2010** for å diskutere urfolksrepresentasjon i Barentsrådet. 70 urfolksrepresentanter, eksperter, representanter for industriselskaper og for regionale myndigheter møtes på konferansen "**Sameksistens i Arktis**" for å utveksle erfaringer rundt temaet, samt for å forsøke å finne gode løsninger for en felles utvikling av regionene.

Musikk Spektakel

Musikk-program med dobbeltkonserter presenterer en uimotståelig mix av ulike musikk-tradisjoner fra Norge, Russland, Island og Sameland!

HJALTALIN (Reykjavik) - fargerik orkester-pop med alt fra fagott til vannlig bass.

PREPINAKI (St. Petersburg) – en billett til en retroromantisk verden, hvor ferien aldri tar slutt: fra bossa nova til sovjetisk 60-talls romantikk!

SIVERT HØYEM (Oslo) - lidenskap, melankoli og mektig stemme fra en av norsk rocks fremste ikoner!

NOGU SVELO (Moskva) – ”*seneknepp*” - russisk post-punk på sitt beste, alternativt, magisk, barnslig og like stort som alt i Russland!

DUOLVA DUOTTAR (Kautokeino) - samisk rap rett fra vidda!

MARI BOINE (Kautokeino) - en av vår tids viktigste samiske artister live på Samefolkets dag.

UNDERVUD (Moskva) - sjarmerende kynisme og absurd retro-roll inspirert av Gagarin, kjærlighet og husky!

Og SKA-fest med band fra Murmansk, **FC'aroni 3qSKA**, i svømmebassenget på åpningsdagen!

Og **kirkekonsert** ved **Varanger vokalensemble** med sanger av Brahms og Kvandal og norske folketoner.

Kaos Spektakel, Film Spektakel, Sport Spektakel

Årets festival fortsetter med ungdomssatsingen: Kaos Spektakel tilbyr idrettsleker, danseforestillinger, konserter med MUFISTAR-artister, DJer fra Norge og Finland, skating på nybygd rampe, brusasseklating, kaffe og mye mer!

Idretten i Sør-Varanger ønsker velkommen til Sport Spektakel helga før: - 30. januar, med flere idretter og over 100 ungdommer fra Finland, Russland og Norge som deltakere.

Festivalens filmprogram tilbyr Kirkenes premiere på dokumentar filmen ”Vår mann i Kirkenes” (2009), om journalisten Hallgeir Henriksen, og en ”Mosfilm”-versjon av spillefilmen ”Det røde telt” (1969) som skildrer Umberto Nobile’s *Italia*-ekspedisjon da de forsøkte å nå Nordpolen i 1928.

Geografi i Barents Spektakel / Barentsdagene 2010: Norge, Finland, Sverige, Russland, England, Tyskland, Canada, Grønland, Alaska.

Finansielle støttespillere: Utenriksdepartementet, Norsk Kulturråd, Sør-Varanger kommune, Finnmark Fylkeskommune, Barentssekretariatet, BarentsKult, Fritt Ord, Kulturkontakt Nord, Fond for Lyd og Bilde, m/flere.

Hovedsamarbeidspartner: SpareBank1 Nord-Norge

Hovedsponsor: Total

Sponsorer: Sør-Varanger Avis, Sydvaranger AS, Rica Hotellene i Kirkenes.

Samarbeidspartnere: det norske Barentssekretariatet, Barentsinstituttet, Butikkene i Sentrum, Hesseng Maskin entreprenør AS, Høgskolen i Finnmark, Kirkenes Atletklubb, Kirkenes Næringshage, Kirkenes Puckers, Ofelaš, Surf og Turf, Røde Kors, Samovarteateret, Stellaris DanseTeater, Sapmi Music, Surf og Turf, Sør-Varanger Filmklubb, Sør-Varanger kommune/ Barentshallene KF, Basen, Biblioteket, Flyktningstjenesten, Frivillighetssentralen, Aurora Kino, Kompetansesenteret, Kulturskolen, Sør-Varanger Menighetsråd, osv.